

A jövő tudósai

Tisztelt Olvasó!

A kutatók utánpótlásával – fiatal tudósokkal foglalkozó melléklet tizenötödik számában folytatjuk a fél évvel ezelőtt megkezdett vitát a jövő tudós nőinek egyenlő esélyeiről. E számban *Baranyainé Réti Gabriella* és *Koósné Török Erzsébet* az Országos Tudományos Diákköri Tanács tapasztalatait ösz-szegzik a fiatal tudós nők szerepéről a tanács által rendezett Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon, valamint a Pro Scientia

aranyérmesek körében. A rovat második felében a Kutató Tanárok Országos Szövetségének megalakulásáról és célkitűzéseiről adunk hírt. Kérjük, ha a nők tudományban betöltött helyzetével vagy az ifjú kutatókkal kapcsolatos témában bármilyen vitázó megjegyzése vagy javaslata lenne, keresse meg a melléklet szerkesztőjét, Csermely Pétert a csermely@puskin.sote.hu email címen.

Csermely Péter

az MTA doktora
(Semmelweis Egyetem,
Orvosi Vegytani Intézet)

A FIATAL TUDÓS NŐK AZ ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIÁKON ÉS A PRO SCIENTIA ARANYÉRME- SEK KÖRÉBEN

A tudományos diákköri mozgalom – építve a magyar iskolaiügyben mélyen gyökerező önképzőköri tevékenység átörökíthető, tiszteletreméltó hagyományaira – ezen a néven már több mint fél évszázada jelen lévő tehetséggondozási forma. A TDK tevékenység a minőségi értelmiségi képzés fontos területe, a tehetséggondozás egyik legjelentősebb formája a hazai felsőoktatásban. Alapja a kötelező tananyag elsajátításán túlmutató hallgató-tanár műhelymunka, szakmai kapcsolat, amely már az alapképzés idején lehetőséget ad a hallgatóknak az önálló alkotó tevékenységre, egy-egy tématerület és az alkalmazható kutatási módszerek, eszkö-

zök mélyebb megismerésére, a kötelezőn túlmutató új ismeretek megszerzésére. Ezzel egyrészt hozzájárul a hallgatók tudományos kutatói pályán való elindulásához, másrészt az intézmények oktatóinak, kutatóinak lehetőséget ad a szakmai utánpótlás megismerésére, felkarolására, a PhD-képzésre jelentkezők érdemi kiválogatására.

Ma már az ország szinte minden felsőoktatási intézményében folyik tudományos és művészeti alkotó diákköri munka. Jelentős tudományos diákköri műhelyek működnek. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) a központi adatbázisában több mint 260 műhelyt tart nyilván, ez a kör több ezer hallgatót és oktatót, kutatót foglal magába. A hallgatók közel 20 %-át. A hallgatók az intézményi konferenciákon mutathatják be kutatási eredményeiket, majd intézményi jelölés, a bíráló zsűri javaslata alapján lehetőséget kaphatnak az Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK)

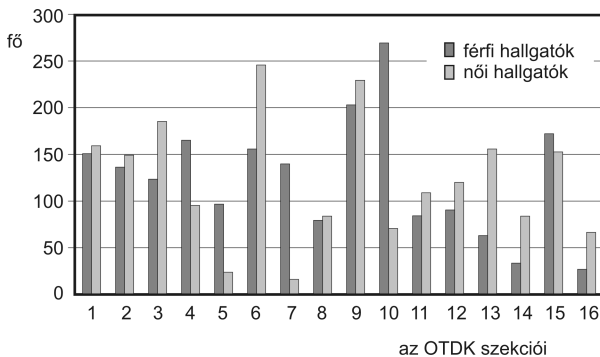
való részvételre. (A konferencia szabályairól részletesen az aktuális felhívás szól.)¹ A két-évente megrendezésre kerülő konferencia a hallgatói tudományos munka és művészeti alkotói tevékenység megmértetésének szervezett formája, amelyen részt venni szakmai, tudományos elismerés és egyben nagy lehetőség, ösztönzést ad a további, sokszor nem kis áldozatot kívánó kutatómunkához mind a hallgatóknak, mind az oktatóknak. A tizenhat szekcióban tartott konferenciát egyre nagyobb nyilvánosság mellett szervezi az Országos Tudományos Diákköri Tanács.

Az OTDT kétévente, az országos konferenciákhoz kapcsolódóan Pro Scientia Aranyérem pályázatot hirdet meg a kimagasló hallgatói tudományos teljesítmény elismerésére. A kitüntetést 1989-ben ítélték először oda, majd ezt követően kétévente a negyvenöt legkiválóbb hallgató kaphatja.

¹ A XXVIII. OTDK 2007 tavaszán kerül megrendezésre. Felhívása megtalálható a www.otdt.hu címen.

(2003-tól két Pro Arte Aranyéremet és egy Junior Pro Scientia Aranyéremet is odaítél az OTDT.) Az odaítélésnek szabályzatban rögzített ügyrendje van, körültekintő, többlépcsős odaítélési eljárással történik (bővebben lásd a Pro Scientia Aranyérem kitüntetés szabályzatát (PSA Szabályzat, 1987).

2005-ben, a XXVII. OTDK-ra 3569 dolgozatot neveztek, a dolgozatokat író, befogadott hallgatók száma pedig 3925 volt, melyből 49 %-ot nők tettek ki. Sulyok Katalin *A fiatal tudós nők helyzete a kutató középiskolások között* című, a *Magyar Tudomány* oldalain megjelent tanulmányában megfogalmazza, hogy a tudomány iránti érdeklődés terén középiskolás korban még nem mutatkozik különbség, a kutató diákok pontosan fele lány (Sulyok, 2005). Az OTDT számadatai alapján is az állapítható meg, hogy ez az arány a felsőoktatásban, a tudományos diákkörökben tevékenykedő hallgatók esetében nem változik, a nemek

1. ábra • A XXVII. OTDK-ra befogadott hallgatók nemenkénti megoszlása az OTDK szekciói szerint – A tanulmányban található valamennyi grafikon esetében az OTDK szekcióinak számmal történő megjelölése az alábbiakat jelenti: 1. Agrártudományi Szekció; 2. Állam- és Jogtudományi Szekció; 3. Biológia Szekció; 4. Fizika, Földtudományok és Matematika Szekció; 5. Hadtudományi Szekció; 6. Humán Tudományi Szekció; 7. Informatika Tudományi Szekció; 8. Kémiai és Vegyipari Szekció; 9. Közgazdaságtudományi Szekció; 10. Műszaki Tudományi Szekció; 11. Művészeti és Művészettudományi Szekció; 12. Orvostudományi Szekció; 13. Pedagógiai, Pszichológiai, Közművelődési és Könyvtártudományi Szekció; 14. Tantárgypedagógiai és Oktatástechnológiai Szekció; 15. Társadalomtudományi Szekció; 16. Testnevelés- és Sporttudományi Szekció

tekintetében a számarány kiegyenlített. Azonos érdeklődéssel vesznek részt a TDK-munkában a férfiak és a nők (vö. KSH-adat: 1990-ben a felsőoktatásban végzett hallgatók 48,8 %-a nő, 2001-ben pedig 53,8 %-a). Az egyetemisták és főiskolások körében a különbséget, az arány változását véleményünk szerint később kell keresni, a Pro Scientia aranyérmesek szintjén.

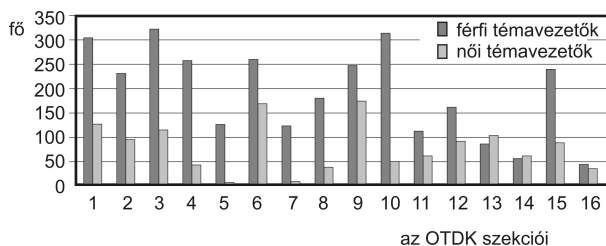
Megfigyelhető, hogy a tudományos diákköri konferenciákon az egyes tudományterületeken belül a nők részvétele általában magasabb. A XXVII. OTDK-ra befogadott hallgatók nemenkénti megoszlását az OTDK szekciói szerint vizsgálva, láthatjuk, hogy a nők aránya kiugróan magas a humán tudományok és a közgazdaságtudomány területén (1. ábra). Alacsony részvételi arány a fizika, földtudományok, matematika területén és a műszaki tudományok területén látható, valamint két területen nagyon alacsonynak mondható a részvétel: a hadtudományban és az informatikában. Mindez párhuzamba állítható a *Magyar Tudomány* a jövő tudós nőiről szóló vitaindító tanulmányában említett tudományterületek közötti különbségekkel, miszerint a társadalomtudományokban magas, viszont a mérnöki területeken nagyon alacsony a nők részvétele (Papp – Groó, 2005).

Az OTDK-ra befogadott hallgatók témavezetőinek esetében fordított az arány, összességében csak 29% a nő, és szinte minden tudományterületen alacsonyabb számban

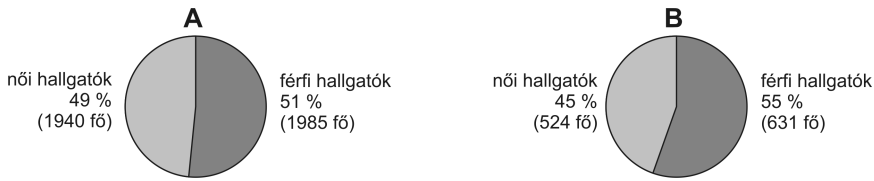
vannak jelen, mint a férfiak. Két kivétel van: a Pedagógia, Pszichológia, Közművelődési és Könyvtártudományi Szekció, valamint a Tantárgypedagógiai és Oktatástechnológiai Szekció, azonban ez nem jelentős különbséget takar. Hasonlóan a hallgatók nemenkénti megoszlásához a hadtudomány és az informatika területén igen alacsony a női témavezetők száma (2. ábra). Ez az arány a középiskolás kutató diákok női mentorainak kutatási területén is megfigyelhető a pedagógia, pszichológia és az informatika viszonylatában (vö. Sulyok Katalin fent említett tanulmánya). Ismét csak felmerül a kérdés, hogy mi az oka annak, hogy a nők számaránya a kutatásban az életkorral egyre csökken.

A részvételi adatokkal párhuzamosan fontosnak tartjuk vizsgálni a konferencia helyezett hallgatóinak (I., II. és III. helyezés) nemenkénti megoszlását. A helyezések viszonylatában a nemek közti arányok ugyan nem jelentősen, de eltolódnak látszanak. A helyezett hallgatóknak ugyanis már csak 45 %-a nő (3. ábra).

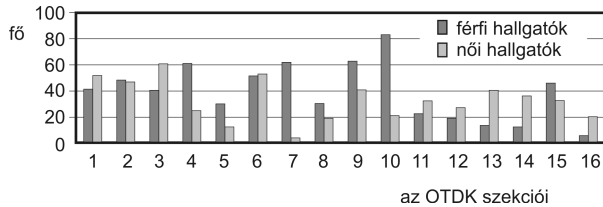
Az egyes szekciókat vizsgálva kiugróan magas a nők helyezéseinek száma a férfiakhoz viszonyítva a biológia, a pedagógia, pszichológia, közművelődés és könyvtártudomány, a tantárgypedagógia és a testnevelés területén. A részvételi adatok alapján a nők magas helyezésszámát a Humán Tudományi Szekcióban és a Közgazdaságtudományi Szekcióban vártuk leginkább, azonban humán területen azonos a nemek aránya, köz-

2. ábra • A XXVII. OTDK-ra befogadott hallgatók témavezetőinek nemenkénti megoszlása az OTDK szekciói szerint

3. ábra • A – A XXVII. OTDK-ra befogadott hallgatók nemenkénti megoszlása;
B – A XXVII. OTDK helyezett hallgatóinak (I., II. és III. helyezés) nemenkénti megosz-

4. ábra • A XXVII. OTDK helyezett hallgatóinak (I., II. és III. helyezés) nemek szerinti megoszlása szekciónként

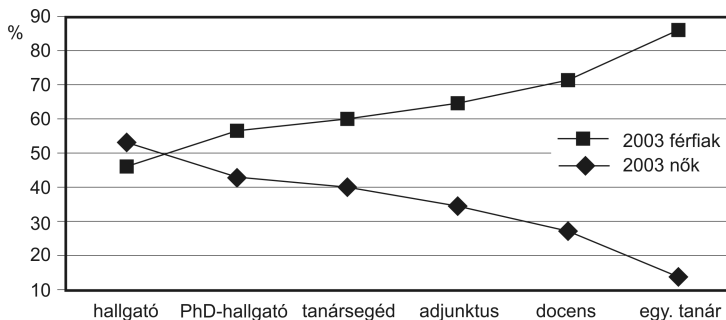

5. ábra • A – A Pro Scientia aranyérmes férfiak és nők aránya 2005-ben;
B – A Pro Scientia aranyérmes férfiak és nők aránya 1989-től 2005-ig

gazdaságtudományi területen pedig számuk jelentősen elmarad a férfiakhoz viszonyítva. Alacsony helyezésszámok a Fizika, Földtudományok és Matematika Szekcióban, az Informatika Tudományi Szekcióban és a Műszaki Tudományi Szekcióban tapasztalhatók, ami a részvételi adatokkal összhangban áll (4. ábra).

A konferencián szereplő, valamint a helyezést elért nők arányához viszonyítva meglepő képet mutat a Pro Scientia Aranyérmesek nemenkénti megoszlása. Míg a XXVII. OTDK-n dolgozatukat bemutatók közel fele nő, addig a 2005. évi aranyérem-kitüntetetteknek már csak 40%-a, a teljes aranyérmes csoportnak pedig (1989-től 2005-ig kittedést kapott 425 fő) csak 29%-a (5. ábra).

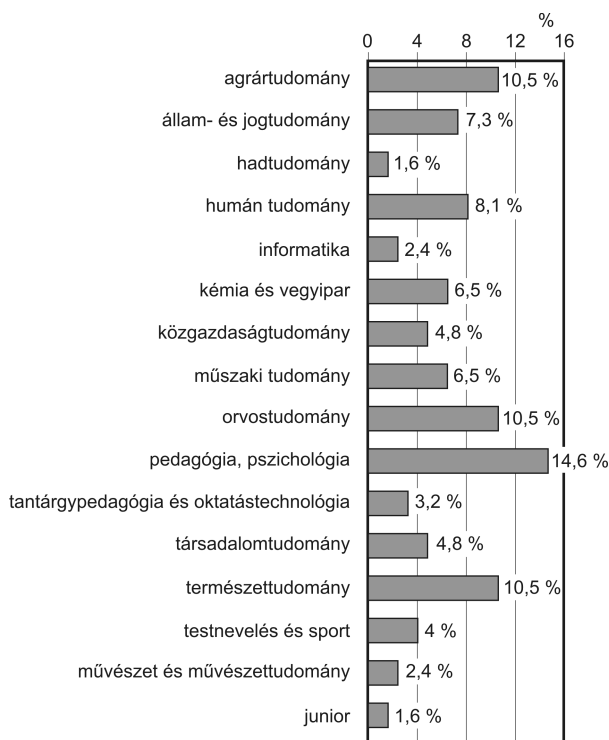
Az adatok szerint: míg a tudományos diákkörökben tevékenykedő hallgatók körében nem láttunk jelentős különbséget férfiak és nők között, addig ez a különbség fokozódni látszik a helyezett hallgatóknál, és erőteljesen megjelenik az aranyérmesek között. Mint említettük, a Pro Scientia aranyérem hallgatói összeteljesítményt ismerel (OTDKI. helyezés, ezen felül kiemelkedő tudományos diákköri teljesítmény, diákköri nyilvánosságon túlmutató dokumentált tudományos eredmények, publikációs tevékenység, nyelvvizsgák, kimagasló tanulmányi eredmény). A nemek közötti különbség – úgy véljük – itt jelentkezik először a tudományos életútban, mintha példázna ez az időszak a Papp–Groó-tanulmányban (2005) említett „olló” nyílását (6. ábra). A

6. ábra • Nők és férfiak tipikus akadémiai karrierje Magyarországon, 2003

TDK-munka és a Pro Scientia Aranyérem pályázat időszakát a pirossal jelölt terület mutatja (mint látjuk, itt nyílik szét az „olló”). Véleményünk szerint annak okát, hogy az akadémiai karrier során „elfogynak” a nők, és számuk a „piramis” tetején alacsony, már ebben

az időszakban keresni kell. A Pro Scientia aranyérmesek teljes körét tekintve a nők arányát tudományterületenként vizsgálva, hasonló számarányokat tapasztalhatunk, mint az OTDK-n részt vevő tudományos diákkörös hallgatók körében (7. ábra, vö. 1. ábra).

7. ábra • Az 1989-től 2005-ig Pro Scientia Aranyérem kitüntetésben részesült nők OTDK-szekciók szerinti megoszlása

Különösen alacsony a női aranyérmesek száma a hadtudomány és az informatika területén, az összes aranyérmes csupán 1,6 és 2,4 %-a. (Megjegyzés: a Művészeti és Művészettudományi Szekcióban látható alacsony női arány, valamint a Junior Aranyérem még alacsonyabb aránya abból adódik, hogy ezen a területen kitüntetést még csak két alkalommal adományoztak. Szám szerint ez a művészet területén összesen három nőt, a juniorok között pedig két nőt jelent.) Legmagasabb a nők aránya a pedagógia, pszichológia, közművelődés és könyvtártudomány területén (14,5 %), ezt követi az agrártudomány, az orvostudomány és a természettudomány (10,5 %). A férfiak számát két területen haladja meg a nők részvétele: a pedagógia, pszichológia, közművelődés és könyvtártudomány

esetében, valamint a testnevelés és sporttudomány területén. A Pro Scientia aranyérmes nők akadémiai karrierje további vizsgálatokra lenne érdemes.

Kapcsolódva a Papp Eszter – Groó Dóra (2005) jövő tudós nőiről szóló vitaindító tanulmányában olvasható ajánlásokhoz, valamint a *Magyar Tudományban* (2006/2) közzétett hozzászólásokhoz, támogatjuk a kapcsolati pontok létrehozását a női kutatók támogatására, akár országos szervezet, bizottság formájában, egyetértünk olyan programok kezdeményezésével és megvalósításával, amelyek a tudományos pálya lányok számára vonzóbbá tételére, a tudós nőkkel szembeni előítéletek elleni fellépésre irányulnak. Úgy gondoljuk, feladatához mérten ezen törekvések megvalósításához a tudományos diákkörök szintjén az OTDT is be tud kapcsolódni. A fentiek mellett:

- A tudományos pálya vonzóvá tétele érdekében erősítjük a minőségi felsőoktatás sajátos jegyeit, a nagy múltú és értékes hagyományokon tovább élő tudományos és művészeti diákköri munkát, országos képviseléssel, széleskörű támogatással, pályázati lehetőségek biztosításával.
- A 2007 tavaszán rendezendő XXVIII. OTDK Társadalomtudományi Szekciójában *Társadalmi nemek kutatása* címmel új tagozatot hirdetünk, várva azon dolgozókat, kutatási eredményeket is, amelyek a nők tudományos pályán érvényesülő esélyeit, az azt befolyásoló tényezőket

tárják fel. Összegeyítjük az utóbbi három konferencián bemutatott, ezen témakört feltáró dolgozatokat.

- Az OTDT kiadványaiban (*Diáktudós, Almanach*, OTDT és *Mindentudás Egyeteme* honlap stb.) tudományos és alkotó művészeti diákköri munkát végző kiemelkedő képességű hallgatói példákat – köztük női életutakat – mutatunk be, olyanokat, amelyek tudományos teljesítményekre ösztönöznek, tudományos teljesítményt ismernek el.
- Az OTDT, kutatási programjához illeszkedően, folytatni kívánja a Pro Scientia aranyérmesek munkaerőpiaci helyzetének és tudományos életútjának vizsgálatát – diplomamunka keretében a téma már feldolgozásra került (Réti, 2004) –, benne külön elemezve a Pro Scientia aranyérmes nők szakmai karrierjét, tudományos életpályáját.

Az OTDT Titkárság adatainak elemzésével, a leírt gondolatokkal kívántunk hozzájárulni a feltett kérdés megválaszolásához, a helyzet megoldásához, a legszükségesebb lépések viszonylag gyors megtételéhez, hogy a nők helyzete javuljon, szerepük növekedjen a magyar tudományos életben.

Baranyainé Réti Gabriella

humán szervező, OTDT szakreferens
titkarsag@otdt.ph.hu

Koósné Török Erzsébet

könyvtár–informatikus, az OTDT tikára
titkarsag@otdt.ph.hu

IRODALOM

- A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia *felhívásának dokumentumai, 2005. tavasza* (2004): Az Országos Tudományos Diákköri Tanács közleményei 4. Budapest
- A nők helyzete a magyar tudományban – Hozzászólások (2006): *Magyar Tudomány*. 2. 224–227. p.
- Almanach (2005): *Pro Scientia aranyérmesek és Mesertanárok*. Tudományos Diákköri Füzetek. Országos Tudományos Diákköri Tanács kiadványa. Bp.
- Diáktudós (2004): Az Országos Tudományos Diákköri Tanács időszaki kiadványa. XVIII, 1–2., Bp.

- Központi Statisztikai Hivatal (2002): *Kutatás és fejlesztés*. Ladányi Andor (2002): A diplomások száma és összetétele. Statisztikai elemzés. *Educatio*. XI, 2.
- Nők a tudományban (három tanulmány) (2002): *Magyar Tudomány*. 163, 3, 332–340.
- Országos Tudományos Diákköri Tanács honlapja: <http://www.otdt.hu>
- Papp Eszter – Groó Dóra (2005): A nők helyzete a magyar tudományban. *Magyar Tudomány*. 166, 11, 1450–1454.
- Pro Scientia Aranyérem kitüntetés szabályzata. (A szabályzatot az Országos Tudományos Diákköri

Tanács 1998. április 28-i ülésén fogadta el.) A Pro Scientia Aranyérem szabályzata megtekinthető az Országos Tudományos Diákköri Tanács honlapján (<http://www.otdt.hu>) vagy az *Országos Tudományos Diákköri Tanács Közleményei* 3. füzetében. Réti Gabriella (2004): *A Pro Scientia aranyérmesek munkaerőpiaci helyzete és részvétele a tudományos*

életben. Diplomamunka. Pécsi Tudományegyetem TTK Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézet, Pécs (A tanulmány megjelent a *Magyar Tudomány* 2005. márciusi számában: 345–359.)

Sulyok Katalin (2005): A fiatal tudós nők helyzete a kutató középiskolások között. *Magyar Tudomány*. 166, 11, 1454–1456.

EGY MOZGALOM
A KUTATÓ TANÁROKKAL
A KUTATÓ TANÁROKÉRT
– *Megalakult a Kutató Tanárok
Országos Szövetsége* –

Tíz évvel ezelőtt alakult meg az a mozgalom (www.kutdiak.hu), amely lehetőséget biztosít középiskolás diákok számára magas szintű kutatómunka végzésére felsőoktatási intézményekben és kutatóhelyeken. Egy évtized alatt csaknem tízezer kutató diák kapcsolódott be a munkába. Ennek támogatására megalakult a Kutató Diákokért Alapítvány és a Kutató Diákok Országos Szövetsége. A tehetséges középiskolásokat foglalkoztató kutatóhelyek számos magyarországi városban elérhetőek. A mozgalmat támogató mentorok Ausztriában, Kanadában, Romániában, Szerbiában és az Amerikai Egyesült Államokban is megtalálhatóak. A kutatható területek igen sokrétűek az élő természettudományoktól a társadalomtudományokig, így minden középiskolás megtalálhatja a számára érdekes, fontos és örömet nyújtó témát. A diák egy életre szóló élményt és tapasztalatokat szerezhet azáltal, hogy bekapcsolódhat az életkorának megfelelő módon egy kiváló szakmai csoport munkájába, vagy nemzetközi tudományos folyóiratban társszerzőként lehet jelen. A legjobbak minden évben részt vehetnek a Tudományos Diákkörök Országos Konferenciáján (TUDOK), ahol személyesen is beszámolhatnak kutatási eredményeikről és sikereikről. A mozgalmat erősíti és segíti a Magyar Innovációs Szövetség (www.innovacio.hu)

által minden évben kiírt Ifjúsági Tudományos és Innovációs Verseny. A kutató diák mozgalom egyik erkölcsi elismerése, hogy e két megmérettetés valamelyikén sikeresen szerepelt fiatalok többletpontokat szerezhetnek felsőoktatási továbbtanulásukhoz. Nagy megtiszteltetés a mozgalom számára, hogy mentorai között a Nobel-díjas Oláh György kémikus éppúgy megtalálható, mint csaknem kétszázan a Magyar Tudományos Akadémia levelező és rendes tagjai közül. A mentorok listáját tartalmazó könyv minden év tavaszán az összes hazai és környező országbeli magyar középiskolába eljut, és több mint ezer kutató középiskolás személyesen is megkapja. A diákok kiválasztásában alapelv, hogy a mentorlista olyan diákok kezébe kerüljön, akik már valahol bizonyítottak, vagy akikre a környezetük felfigyelt. Ebben és a diákok kutatómunkájának koordinálásában hangsúlyos szerephez jutnak a közoktatásban dolgozó tanárok.

A Kutató Diákokért Alapítvány 1999-től Tehetségsegítés címmel rendszeresen konferenciákat rendezett a hazai és a határainkon túli magyar iskolákban tanító azon középiskolai tanárok számára, akik elkötelezett hívei és segítői a mozgalomnak. A tanárok munkájának segítésére 2004 elején internetes virtuális tanári munkacsoportok alakultak a kutató tanár fogalmának és küldetésének definiálására és azoknak a feltételeknek a megfogalmazására, amelyek a középiskolai tanári munka mellett a hatékony tehetséggondozás és képességfejlesztés kialakításához szükségesek. A *Tehetséggondozás 2004* konferencián a munkacsoportok állásfoglalásai alapján

felmerült az az elképzelés, hogy a Kutató Diákok Országos Szövetségének mintájára alakuljon meg egy olyan tanárszövetség, amely összefogja az eddig is aktívan kutató és a diákokat segítő pedagógusokat. Egy év előkészítő munka után 2005 decemberében jött létre a Kutató Tanárok Országos Szövetsége. Közel százötven alapító tagja van a mozgalomnak. A szövetség tagjai olyan tanárok:

- akik a nevelő-oktató munkájuk mellett kutatómunkát is végeznek, ideértve, hogy rendszeresen publikálnak, tudományos konferenciákon és fórumokon vesznek részt. Számos példa van arra, hogy a tanár a diákkal együtt végzi a kutatómunkát, mintegy szakmai vezetőjeként, irányítójaként;
- akik a tanító-oktató tevékenységük mellett pedagógiai tapasztalataikkal azokat a tanítványaikat segítik, akik valamely tudományterületen elmélyült kutatómunkát folytatnak. Elsősorban nem szakmai segítséget vagy újabb tanítási elemeket adnak át, hanem olyan készség- és képességfejlesztést folytatnak, amely a felnövekvő diákokban a kutatói attitűdhez szükséges értelmi és érzelmi fejlődéshez járul hozzá;
- akik a nevelő-oktató munkájuk mellett tantárgypedagógiai kutatásokat végeznek, oktatási segédanyagokat és módszereket fejlesztenek és dolgoznak ki, tankönyveket és oktatást segítő kiadványokat írnak, szerkesztenek.

Az utóbb leírt három szempont alapján lehet körülírni a kutató tanár fogalmát. Természetesen ezek nem szigorú kategóriák, és elképzelhető, hogy egy pedagógus akár mind a három területet magas színvonalon műveli, illetve az említett tevékenységek természetes módon összefüggenek egymással. A szövetség alapító tagjai között vannak olyan kutató tanárok, akik végzettségüket tekintve nem pedagógusok, de munkájuk során számos ponton kapcsolódnak a fenti

tevékenységi formákhoz, és elkötelezett hívei a mozgalomnak, továbbá rendszeresen foglalkoznak kutató diákokkal.

A Kutató Tanárok Országos Szövetségének elsődleges célja a kutató középiskolás tanárok összefogása és szakmai fórumok biztosítása számukra. A célok között kiemelt fontosságú a hazai és a határon túli kutató tanárok számára történő segítségnyújtás, illetve szervezett formájú érdekképviseletük biztosítása. Az idei év februárjában rendeztük meg a Kutató Tanárok II. Konferenciáját, amelynek a székesfehérvári Lánczos Kornél Reálgimnázium adott otthont. A konferencia célja az volt, hogy egy műhelymunka keretében kialakítsa a szövetség hosszú távú koncepcióját. Olyan célok és tervek fogalmazódtak meg, amelyek a kutató tanárok érdekeit és a mozgalom célkitűzéseinek minél szélesebb körű megismertetését szolgálják. A Kutató Tanárok Országos Szövetsége

- évente kétszer – tavasszal és ősszel – meg fogja rendezni a Kutató Tanárok Konferenciáját, amelyek műhelymunkákkal és előadásokkal fogják elősegíteni a tanárok közötti kapcsolatteremtést és a kutatási eredmények megismertetését;
- a kutató tanárok publikációs tevékenységének érdekében internetes folyóiratot indít el a www.kuttanar.hu oldalon;
- a kutató diákok mentorlistájához hasonlóan létrehoz egy hasonló adatbázist azon egyetemi oktatók és kutatók neveivel, akik az adott intézményben kutatási lehetőséget biztosítanak középiskolai tanárok részére;
- részt vesz az egyetemi tanárképzés továbbfejlesztésében, segítve a pályakezdő középiskolai tanárokat a kutatási módszertan elsajátításában, segítve a tudományos diákkörök szervezését, támogatva a közoktatásban dolgozó tanárok doktori fokozatának megszerzését;
- fellép a tanárok számára biztosítandó

olyan kutatási feltételek megteremtéséért és bővítéséért, például a kutatói nap, illetve munkájukat támogató tudományos pályázati lehetőségek létrehozása;

- javaslatok megfogalmazásával és azok képviselésével az Oktatási Minisztérium és a kutatási-költségvetési szféra felé ellátja a kutató tanárok érdekképviseletét;
- a fentiekén túl a szövetség feladata a kapcsolatépítés és a kapcsolatok ápolása a határon túli magyar és nemzetközi pedagógiai társaságokkal, egyesületekkel is.

Mindkét mozgalom védnökségét Sólyom László köztársasági elnök, Magyar Bálint oktatási miniszter és Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke vállalták el. A mozgalommal kapcsolatos anyagok és fejlemények a Kutató Tanárok Országos Szövetségének honapján (www.kuttanar.hu) folyamatosan nyomon követhetők. A kutató tanár mozgalom a tehetséggondozás új színtere lehet a kutató középiskolás diá-

kok eredményesebb nevelése és oktatása érdekében, és így a közoktatásban dolgozó kutató tanárok tudományos eredményei nagyban hozzájárulhatnak hazánk tudományos megítéléséhez.

Fodor Erika

ELTE Trefort Ágoston Gimnázium, vezető középiskolai tanár, OM és közoktatási szakértő
Kutató Tanárok Országos Szövetsége, alelnök
efodor@mail.datanet.hu

Kiss Gábor

Kutató Tanárok Országos Szövetsége, koordinátor,
kiss@kutdiak.ph.hu

Kolostyákné

Pljesouszki Zsuzsanna

Szentannai Sámuel Mezőgazdasági Szakközépiskola, Gimnázium és Kollégium, középiskolai tanár, Kutató Tanárok Országos Szövetsége, alelnök, sztannai@extemet.hu

Lagzi István László

ELTE TTK, Kémiai Intézet, tudományos munkatárs,
Kutató Tanárok Országos Szövetsége, elnök
lagzi@vuk.chem.elte.hu

